DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İLKOKUL

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 4

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 4

GÜNLÜK HAYATTAKİ DİNÎ İFADELER

Neler Öğreneceğiz?

1. Günlük Konuşmalarda Dinî İfadeler
2. Dilek ve Dualarda Geçen Dinî İfadeler
3. Bir Dua Tanıyorum: Sübhaneke Duası ve Anlamı

- **Arkadaşlarınızla konuşurken dinî ifadelerden hangilerini kullanıyorsunuz?**

1. Günlük Konuşmalarda Dinî İfadeler

Akıl sahiplerini kendi istek ve hür iradeleri ile hayırlı olan şeylere sevk eden ilahî kurallardır.

- Günlük konuşma dilimizde kaynağını dinden alan birçok ifade vardır.
- Bunlara **dinî ifadeler** denir.

Sübhanallah
Maşallah
Allah bereket versin
Bismillah
Allah'a şükür
Estağfirullah

Allah; kâinatın ve bütün varlıkların yaratıcısı olan tek ve yüce varlığın özel ismidir. Tüm eksikliklerden uzaktır.

Peygamber ise Yüce Allah'ın mesajlarını insanlara ulaştıran elçidir.

- Evreni gözlemlediğimizde hiç bir şeyin kendi başına var olamayacağını, her şeyi yaratan Yüce bir varlığın olması gerektiğini kavrarız. Bu yüce varlık Allah'tır.

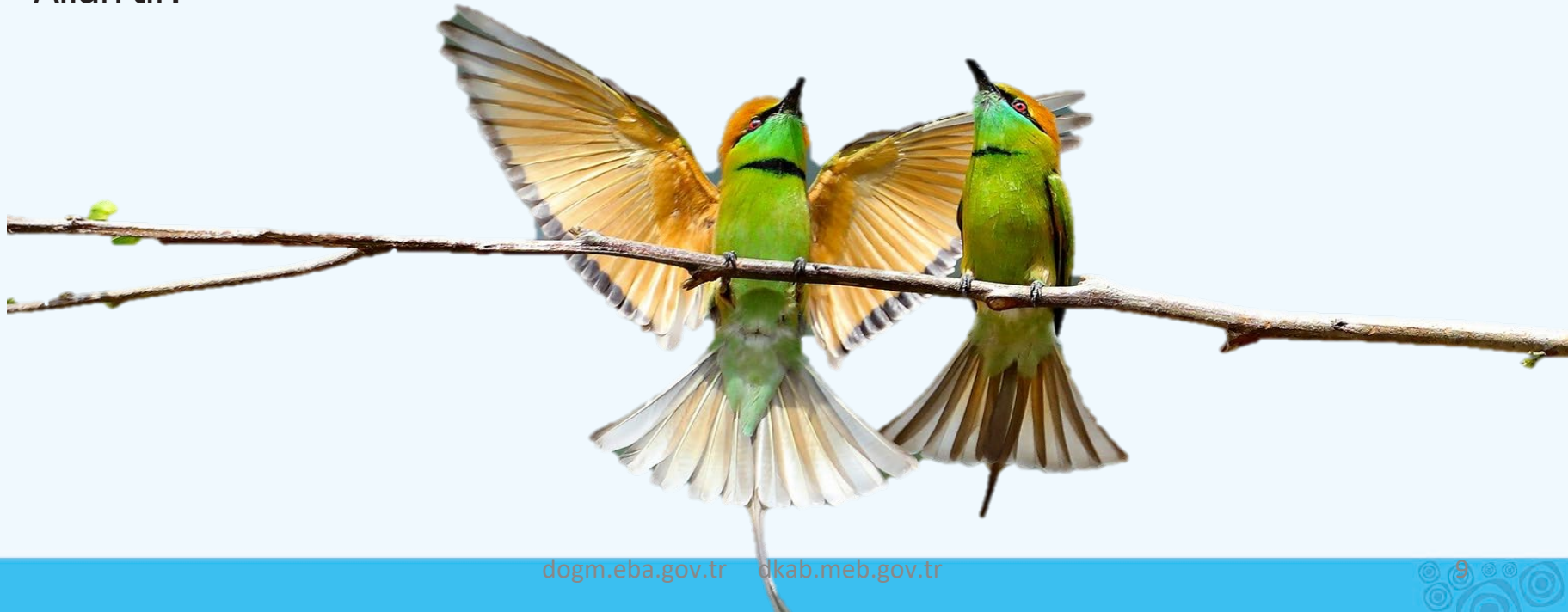

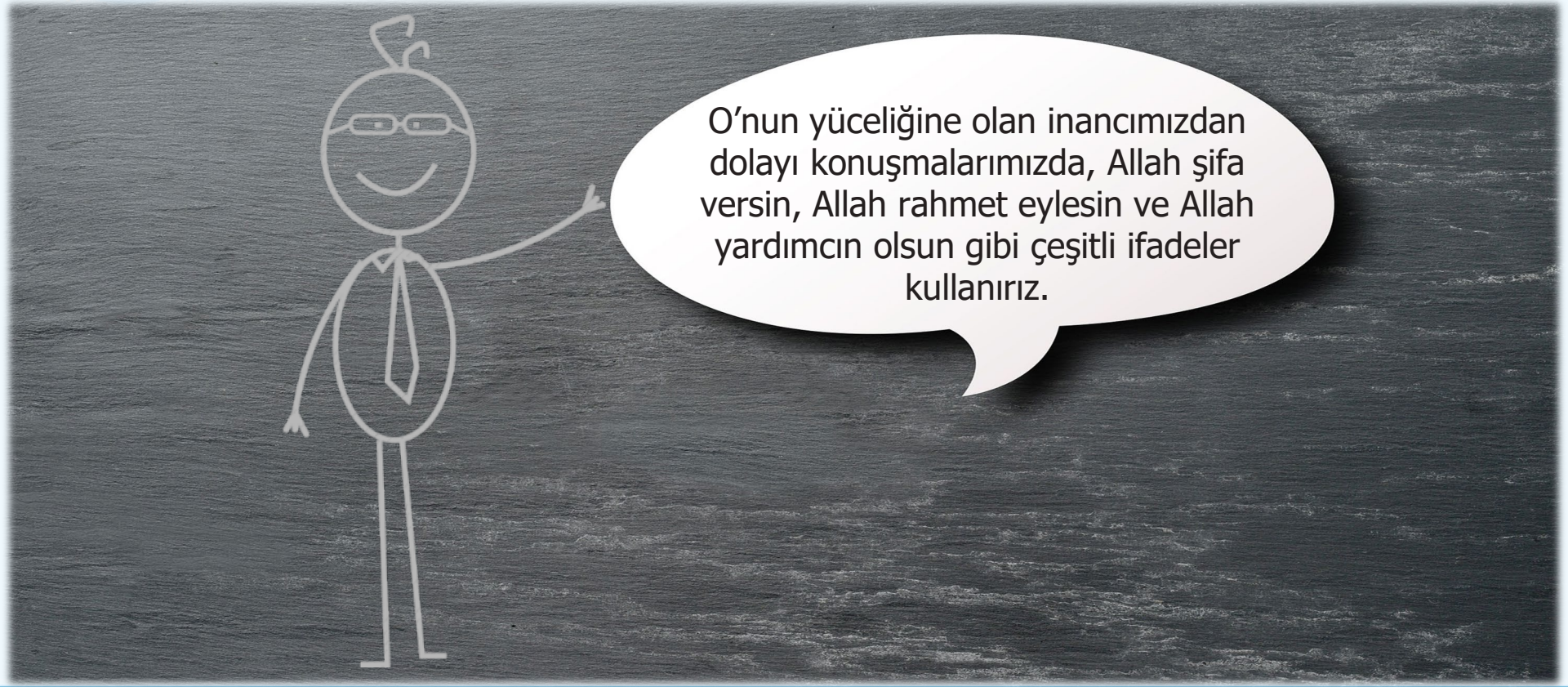
O’nun yüceliğine olan inancımızdan dolayı konuşmalarımızda, Allah şifa versin, Allah rahmet eylesin ve Allah yardımcın olsun gibi çeşitli ifadeler kullanırız.

- Yüce Allah kendisini doğru tanımamız ve bilmemiz için insanlar arasından bazılarını elçi olarak seçer. Seçilen bu elçilere **peygamber** denir.

- Peygamberler Allah'tan aldıkları mesajları biz insanlara ulaştırır.

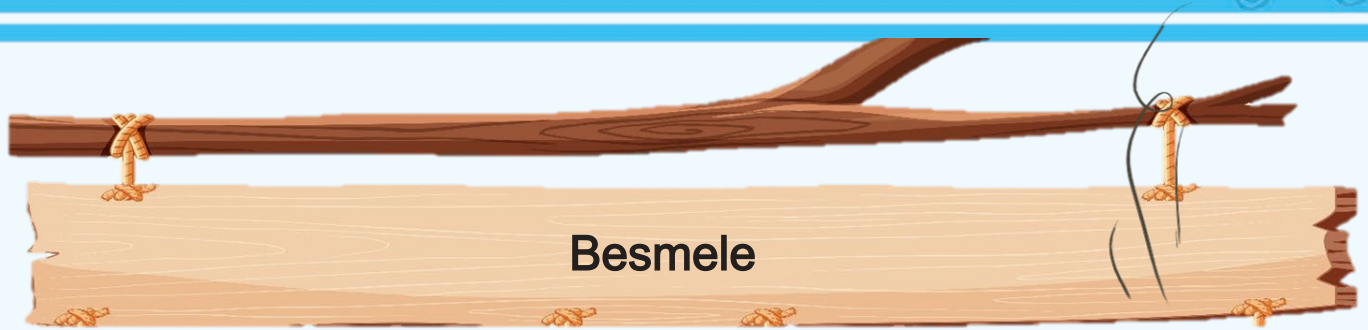

- İslam dini, günlük hayatımızdaki basit işlerimizin bile Allah'ın izniyle ve adıyla gerçekleştiğini bize hatırlatır.

- Bunun için bir işe başlarken besmele çekerek Allah'ın adını anmış oluruz.

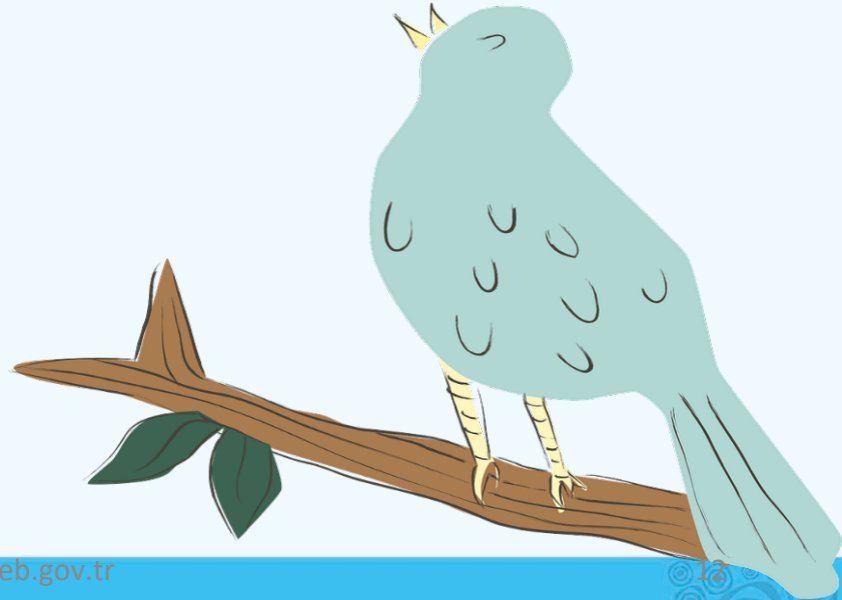

Eûzü besmele

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm
Bismillâhirrahmânirrahîm

"Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla"

Bazen kısaca "Bismillah" deriz.

- Yüce Allah biz insanlara ilk emrinde **“Yaratan Rabbinin adıyla oku!”** buyurmuştur.

- Bu emir, sözlerimize ve işlerimize Allah’ın adını anarak başlamamıza işaret eder.

sabah
kalkarken

evden
çıkarken

derse
başlarken

Besmele çekmekteki temel amaç, Allah'ın adını anarak işe başlayıp kulluk görevimizi yerine getirmektir.

bir şey yer
içerken

yatağımıza
yatarken

- Besmele, Kur'an-ı Kerim'den bir cümledir. Kur'an-ı Kerim'deki surelerin başında besmele bulunur.

- Kur'an-ı Kerim'den bir sure veya bir bölüm okumak istediğimizde önce besmele çekeriz.

- **Selam**; barış, esenlik, huzur, emniyet ve güven gibi anlamlara gelir.

- **"Selam"** ile **"İslam"** aynı kökten türeyen iki kelimedir.

- İnsanların birbirlerine selam vermesine **selamlaşma** denir.

Selamün Aleyküm
Aleyküm Selam
Selam
Günaydın
Merhaba
Hayırlı
günler
Hayırlı
akşamlar
Hayırlı
sabahlar

- Selam huzur ve güvenin en önemli ögesidir.

- Birbirine selam veren insanlar "Bana güvenebilirsin, benden sana zarar gelmez." mesajı vermiş olurlar.

- Selamlaşmak için çeşitli ifadeler kullanabiliriz. Bu ifadelerden en yaygın olanı, İslam dininin tavsiye ettiği “ Selamün Aleyküm ” sözüdür.

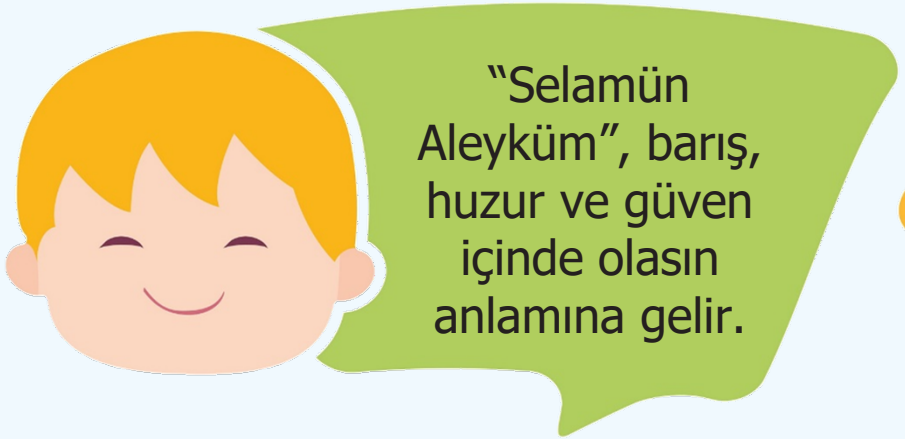

"Siz, iman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman birbirinizi seveceğiniz bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız."

Müslim, İman, 93.

- İnsanların birbirleriyle selamlaşması, karşılaştığı insanlara selam vermesi, kendisine selam verildiğinde de selamı alması dinî bir görevidir.

“Size bir selam verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selamla karşılık verin…”

Nisâ suresi, 86. ayet.

- Selam sevgiye, sevgi imana, iman ise cennete ulaştırır.

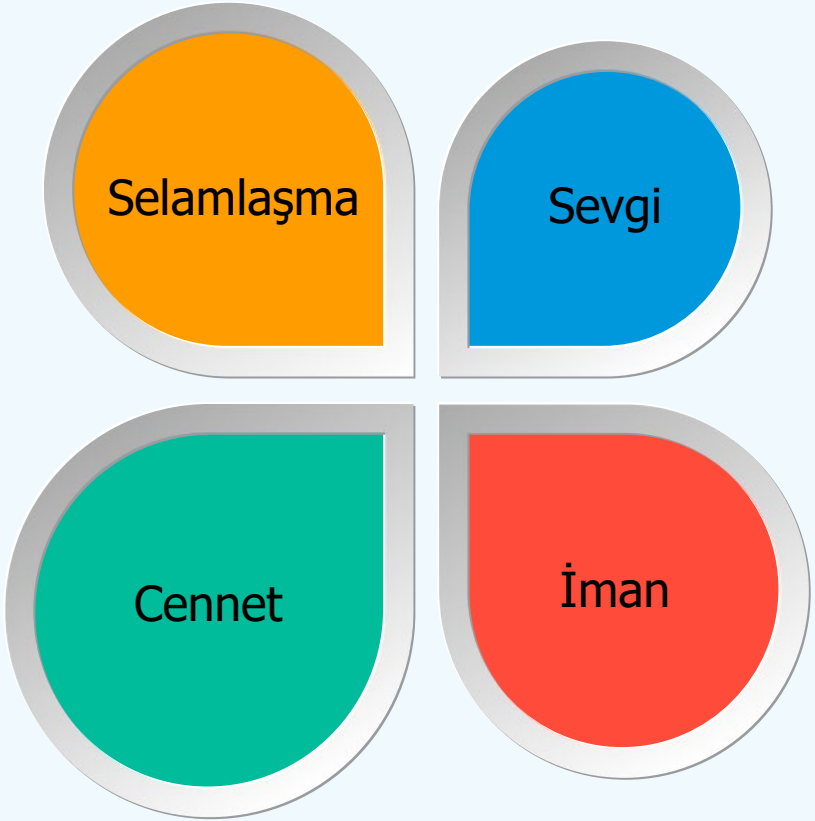

Hamd ve Şükür

- Teşekkür etmek ve teşekküre layık davranışlarda bulunmak hayatımızın içerisinde yer alan güzel erdemlerdir.

Yüce Allah'ın bizlere verdiği sayısız nimetlerden dolayı en büyük teşekkürümüzü Allah'a sunarız.

Söz ve davranışlarımızla Allah'a sunduğumuz teşekküre **şükür** denir.

Hamd, Allah'ı övgü ve yüceltme sözleriyle anmak ve O'nun tüm nimetlerin kaynağı olduğunu kabul etmektir.

- Yüce Allah'a şükür için günlük hayatta kullandığımız bazı özel dinî ifadeler vardır.

- Hamd ederek ve şükrederek Allah'ın verdiği nimetleri hatırlayıp nimetlerin kıymetini anladığımızı ifade ederiz.
- Böylece Allah'a teşekkürümüzü sunmuş ve nankörlük etmemiş oluruz.

- **“Yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin.”**

(Bakara suresi, 152. ayet.)

Estağfirullah ve Sübhanallah

- Estağfirullah, hata ve günahlarımızı Allah'ın affetmesini dilemek için kullandığımız bir dua cümlesidir.

- Estağfirullah, "Allah'tan af ve bağışlanma isterim" anlamına gelir.

- Rabbimiz her zaman hatalarımızdan dönmemizi tavsiye eder.

"Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra ona tövbe edin. Şüphesiz Rabbim çok merhametlidir, çok sevendir."

Hûd suresi, 90. ayet.

- Hz. Muhammed, Allah'ı en çok seven ve hata yapmaktan en çok sakınan olmakla birlikte insanlar arasında Yüce Allah'tan en çok af ve bağışlanma dileyendir.

- Sübhanallah, Allah'ın yüceliğini büyüklüğünü kabul ettiğimizi ifade eden bir duadır.
- Sübhanallah diyerek Allah'ın tüm eksiklik ve kusurlardan uzak, en yüce olduğunu ifade etmiş oluruz.

Allah'ın en çok sevdiği sözlerden birisi "Allah tüm eksikliklerden uzak ve en yücedir" anlamına gelen "sübhanallahi ve bi hamdihi" ifadesidir.

(Müslim, Zikir, 85.)

Tekbir ve Salavat

- Tekbir, Allah'ın büyüklüğünü tüm varlıkların üstünde tuttuğumuzun ifadesidir.

- "Allahu Ekber" sözünü söylemeye tekbir almak veya **tekbir** getirmek denir.

- Hz. Peygamber'e duyulan sevgiyi ve saygıyı göstermek için kullanılan dua ifadelerine **salavat** denir.

- Hz. Muhammed , hayatta iken de vefat ettikten sonra da tüm Müslümanlar ona selam ve dua etmişlerdir.

- Onun için yapılan tüm bu güzel dualara **salatüselam** denir.

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selam edin."

Ahzâb suresi, 56. ayet

- Hz. Peygamberin ismi geçtiğinde "Sallallâhu aleyhi ve sellem" denir.

S.A.V.

"Sallallâhu aleyhi ve sellem" ifadesinin kısaltmasıdır.

Dua, bereket ve selam onun üzerine olsun anlamına gelir.

- Hz. Peygambere ve onun ailesine dua etmek ve selam göndermek için onun öğrettiği farklı salavatlar da vardır.

- Salli-Barik olarak bilinen dualar bu salavatların en yaygın olanıdır.

"Allah'ım! İbrahim Peygambere ve ailesine merhamet ettiğin gibi Hz. Muhammed'e ve ailesine de merhamet et. Gerçekten sen övülen ve şanı yüce olansın."

"Allah'ım! İbrahim Peygamberi ve ailesini mübarek kıldığın gibi Hz. Muhammed'i ve ailesini de mübarek kıl. Gerçekten sen övülen ve şanı yüce olansın."

Sevap ve Günah

- Allah'ın rızasını ve sevgisini kazandıracak güzel söz ve davranışlarımız için Allah'ın verdiği karşılığa **sevap** denir.

- Sevabın karşıtı ise **günahtır.**

- Günah, dinin emir ve yasaklarına aykırı olarak yapılan ve bazı durumlarda cezayı gerektiren söz ve davranışlardır.

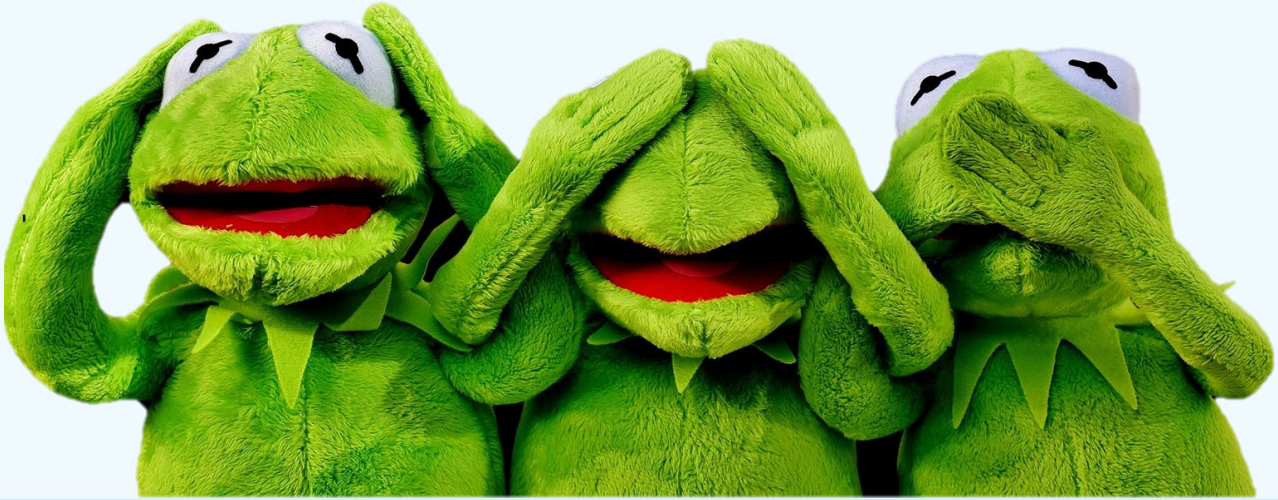

Helal: Yüce Allah'ın izin verdiği ve serbest bıraktığı iş ve davranışlardır.

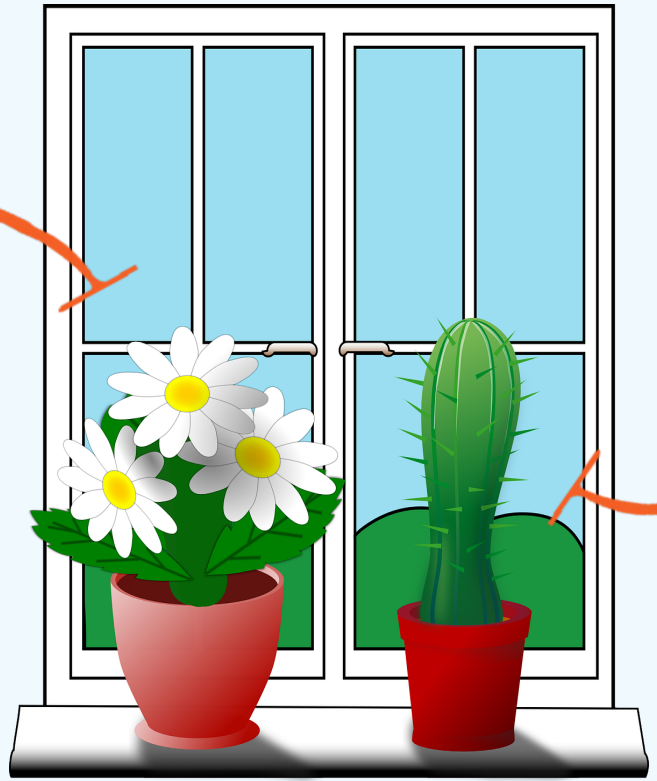

Haram: Allah'ın yapılmasını kesin olarak yasakladığı söz ve davranışlardır.

Sevap Olan Davranışlar

Anne ve babamıza iyi davranmak

Allah'ın emir ve yasaklarına uymak

Fakir ve yoksullara iyilikte bulunmak

İbadetleri zamanında yapmak

Günah Olan Davranışlar

Hayvanlara kötü davranmak

Allah'ın emir ve yasaklarına uymamak

Çevreyi kirletmek

İnsanları rahatsız etmek

- **Bir arkadaşımız hastalandığında ona hangi sözlerle geçmiş olsun deriz?**

2. Dilek ve Dualarda Geçen Dinî İfadeler

- Günlük hayatımızda bazen kendimiz bazen de çevremizdeki insanlar için çeşitli dileklerde bulunur, dualar ederiz.

Bir kişiden iyilik ve yardım gördüğümüzde

“Allah razı olsun.”

Bir olay veya durumla karşılaştığımızda, şaşkınlık veya sevinç hallerimizde Allah'ın istediği olur anlamında

"Maşallah"

Bebeği olan birine

"Allah analı babalı büyütsün."

Alışveriş yaparken

“Allah bereket versin.”

Ders çalışan veya sınava hazırlanan birine

"Allah zihin açıklığı versin."

Bir hastayı ziyaret ettiğimizde

“Allah şifalar versin.”

Birini yolcu ederken

“Allah’a emanet ol.”

Yapacağımız bir iş için

"İnşallah"

Bir işle uğraşan kişiye

“Allah kolaylık versin.”

Yakını ölen birine

“Allah sabır versin.”

- Günlük konuşmalarımızda kullandığımız tüm bu dilek ve dualar insanlar arasındaki ilişkileri güzelleştirir.

- **İlk öğrendiğiniz dualar hangileridir?**

3. Bir Dua Tanıyorum: Sübhaneke Duası ve Anlamı

İnsanın bütün samimiyetiyle Yüce Allah'a yönelmesi, isteklerini O'na iletmesi, O'ndan yardım dilemesi ve O'na güvenmesidir.

Sübhaneke duası, Hz. Peygamberin öğrettiği dualardandır.

Sübhaneke duasıyla Allah'ın yüceliği ifade edilir.

Çocuklara da ilk öğretilen dualardandır.

Tekbir ile namaza başlarken ilk olarak bu dua okunur ve her namazda Allah'ın yüceliği övülür.

Cenaze namazlarında okunur.

Okunuşu	Anlamı
Sübhâneke	Allah'ım! Sen tüm
Allahümme	eksikliklerden uzaksın.
Ve bi hamdik.	Seni daima överim.
Ve tebâra kesmük.	Senin adın kutludur.
Ve teâlâ ceddük.	Senin şanın üstündür.
Ve celle senâük.	Senin övgün yücedir.
Ve lâ ilâhe ğayruk.	Senden başka ilah yoktur.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Besmele nasıl okunur?
2. Helal ve haram ne demektir?
3. Dilek ve dualarımızda kullandığımız dinî ifadelerden üç tanesi hakkında bilgi veriniz.
4. Sübhaneke duasını okuyalım.

Cevaplayalım

1. "Selamün Aleyküm" sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Allah rahmet eylesin.
B) Allah işinizi rast getirsin.
C) Barış ve güven üzerinize olsun
D) Allah bereket versin

2. Allah'ın (c.c.) güzel söz ve davranışlarımıza verdiği karşılığa ..... denir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmelidir?

A) Besmele
B) Sevap
C) Günah
D) Helal

3. Müslümanların Hz. Muhammed'e (s.a.v.) olan sevgilerini ve saygılarını göstermek için kullandıkları dua ifadelerine ne denir?

A) İnşallah
B) Tekbir
C) Besmele
D) Salavat

5.Aşağıdakilerden hangisi Allah'a (c.c.) şükür ifadelerinden biri <u>değildir?</u>

A) Hamdolsun
B) Salavat
C) Elhamdülillah
D) Allah'ım sana şükürler olsun

HAZIRLAYANLAR
Kübra UZUN
Hatice Büşra PAKSOY

REDAKSİYON
Suna AKKURT

TASARIM VE UYGULAMA
Faize ULUSOY